

ಪಿಳಲಿ ಮರ ಎಂಬ ಪುಟ್ಟ ಕಾನನ

ಹಲವು ಮರಗಳನ್ನು ತನ್ನೊಳಗೊಂಡು
ಎಕರೆಗಟ್ಟಲೆ ಆವರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ
ಈ ಪಿಳಲಿ ಮರದ ಆಲಯವೇ ಪುಟ್ಟ
ಕಾಡಿನಂತೆ ಗೋಚರಿಸುತ್ತದೆ.

■ ವಿನು ಗಂಗೆ

‘ಪಿಳಲಿ ಮರ’ ಎನ್ನುವುದು ಬರೀ ಒಂದು ಮರವಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ಕಾಡು ಎಂತಲೇ ಕರೆಯಬಹುದು.

ಎಕರೆಗಟ್ಟಲೆ ಹಬ್ಬುವ ಪಿಳಲಿಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನೋಡುವುದೇ ಚೆಂದ. ಆಲದ ಮರದ ರೀತಿ ಅಡ್ಡ ಹರಿವಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಈ ಮರ, ತನ್ನೊಳಗೆ ಅನೇಕ ಮರಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಬೆಳೆಯುವ ಅನನ್ಯ ಕಾಡು. ನಾನು ನೋಡಿದ ಪಿಳಲಿ ಮರದಲ್ಲಿ ಬಣಗೆ, ಬಗನಿ, ಪುತ್ತಂಜಿವಿ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಗಂಧದ ಮರಗಳೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಹುಡುಕಿದರೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಮರಗಳು ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದವೇನೋ! ಆದರೆ ಆ ಜಟಿಲ ಸಂಕೀರ್ಣದಲ್ಲಿ ಮಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹುಡುಕುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು. ಆಲ, ಅರಳಿ, ಗೋಣಿಯ ಸಂಬಂಧಿಯಾದರೂ ಇದರ ಎಲೆಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣ ಭಿನ್ನ.

ಇದರ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೆಸರು **Ficus Microcarpa**. ನಿತ್ಯಹರಿದ್ವರ್ಣದ ಈ ಮರ ನಮ್ಮ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಬೆರಳೆಣಿಕೆಯಷ್ಟು. ನನಗೆ ತಿಳಿದಂತೆ ಪಿಳಲಿ ಮರ ಸೊರಬ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಜಡೆಯಲ್ಲೊಂದು, ಚಿಕ್ಕಾವಲಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಾಗೂ ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಳವೀರಾಪುರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪಿಳಲಿ ಮರ ಇರುವುದು ಕಾಡಿನಲ್ಲಲ್ಲ; ಹೊಲಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಿಳಲಿ ಮರ ಇದೆ ಎಂದಾದರೆ ಮರ ಹಬ್ಬಿರುವ ಎಕರೆಗಟ್ಟಲೆ ಜಾಗ ಯಾವುದೇ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಲು ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿದ್ದೂ ಇದರ ಒಂದೇ ಒಂದು ಕೊಂಬೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಡಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರೂ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಜಮೀನಿನ ಜಾಗವನ್ನು ಪಿಳಲಿ ಮರಕ್ಕಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

ಭದ್ರಕೋಟೆಯ ರಕ್ಷಣೆ ಪಿಳಲಿಗೆ ಇರಲು ಒಂದು ಕಾರಣವೂ ಇದೆ. **Ficus** ಜಾತಿಯ

ಮರವಾದ್ದರಿಂದ ಪೂಜಾರ್ಹವಾಗಿರುವುದು ಸಹಜವಾದರೂ ಪಿಳಲಿಯ ಕುರಿತ ನಂಬಿಕೆಗೆ ಭಯದ ಲೇಪನವಿದೆ. ಪಿಳಲಿ ಮರದ ದೇವರು, ‘ನನ್ನ ಒಂದು ಹರೆ (ಕೊಂಬೆ) ಕಡಿದರೆ, ನಿನ್ನ ಒಂದು ಹಾಳೆಯನ್ನು (ಹೊಲದ ಬದಿಗಳಲ್ಲಿ ಏರಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ಒಂದು ಗೊತ್ತಾದ ಅಳತೆಯ ಜಾಗ) ನುಂಗುತ್ತೇನೆ’ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಮಾತು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತವಿದೆ.

ಅಮೂಲ್ಯ ಪ್ರಕೃತಿ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಉಳಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಗಳು ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನು ಕಟ್ಟಲೆಗಳು ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕವಾಗಿರುವಾಗ, ಔಷಧಿಗಾಗಿ ಕೂಡ ಬಳಕೆಯಾಗದ ಪಿಳಲಿಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಮನಗಂಡು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕಟ್ಟಳೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಯ್ದು, ಅಂತಹ ಮರಗಳ ಉಳಿಯುವಿಕೆಗೆ ತಕ್ಕದಾದ ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಬಹು ಹಿಂದೆಯೇ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಮ್ಮೆ

ಎನಿಸುತ್ತದೆ; ಪಿಳಲಿ ಮರ ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ಭವ್ಯ ಪರಂಪರೆಯ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಗೋಣಿ, ಬಸರಿ ಮರದಂತೆ ಯಾವುದೋ ಗೋಡೆಯ ಸಂದಿಯಲ್ಲೋ, ಮರದ ಪೊಟರೆಯಲ್ಲೋ ಮಾತ್ರ ಮೊಳೆಯುವುದರಿಂದ ಪಿಳಲಿ ಮರ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ನರ್ಸರಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿವರೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಅದ್ಭುತ ಗುಣದ ಪಿಳಲಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯದಿರುವುದು ಹೇಗೆ? ನಮ್ಮ ಊರಿನ ಪಕ್ಕದ ಚಿಕ್ಕಾವಲಿ ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿಯ ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಪಿಳಲಿ ಮರವಿರುವುದರಿಂದ, ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಚಿಕ್ಕಾವಲಿಯ ಸಣ್ಣ ರೈತರಾದ ಶಿವಪ್ಪನವರಿಗೆ ನಾನು ಪಿಳಲಿಯ ಸಸಿಗೆ ದುಂಬಾಲು ಬೀಳುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿತ್ತು.

ಬಹಳಷ್ಟು ಸಲ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಬೀಜದಿಂದ ಹುಟ್ಟುವ ಸಸಿಗಾಗಿ ಹುಡುಕಿ ಸಿಗದೇ ಸಾಕಾಗಿದ್ದರು. ಆದರೂ ನನ್ನ ಬೆಂಬಿಡದ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಮಣಿದು ಪಿಳಲಿಯ ಸಂತತಿ ಉಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ, ಹರೆ ಕಡಿದರೆ ಪಿಳಲಿ ಮರದ ದೇವರು ಉಗ್ರನಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಭರವಸೆ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಬೆ ಕಡಿದು, ಹಲವು ಬಾರಿ ನೆಟ್ಟ ಹರೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಲ ಎರಡು ಹರೆಗಳು ಚಿಗುರೊಡೆದು ನನ್ನ ಕೈಗಿತ್ತರು. ಈಗ ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಬಾಲ್ಯನಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು, ಬರುವ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ಸೇರಲು ಶಕ್ತವಾಗುವ ಪಿಳಲಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಧಾರ್ಧ ಎಕರೆಯನ್ನಾದರೂ ಎಲ್ಲಿಂದ ಹೊಂದಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಮುಂದಿರುವ ಸವಾಲು. ಬಹುಶಃ ಅದನ್ನೂ ಪಿಳಲಿ ಮರದ ದೇವರೇ ಕೊಡಬಹುದು.

ಕಾಡು ಕಡಿದು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾಡಿಗಾಗಿಯೇ ತಮ್ಮ ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟ ರೈತರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವುದು ಇಂತಹ ಮರಗಳ ಉಳಿವಿಗೆ ಒಂದು ಆಶಾಕರಣ.

ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ: feedback@sudha.co.in